

Aprobat
Primar al mun. Bălți
Alexandr PETKOV

27.12.2024

RAPORT DE AUDIT INTERN
TITLUL MISIUNII DE AUDIT:

**„Evaluarea sistemului de control intern
managerial
al Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți”**

*Structura auditată: Întreprinderea municipală
„Asociația Piețelor mun. Bălți”*

ȘEFUL ECHIPEI: Șef serviciu audit intern: Ala Cojocari
MEMBRUL ECHIPEI: Auditor intern: Aliona Grădinaru

I. SUMARUL EXECUTIV

Misiunea de audit de sistem „Evaluarea sistemului de control intern managerial al Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” a fost efectuată conform Planului anual al activității de audit intern pentru anul 2024, aprobat prin decizia Consiliului nr. 1/57 din 08.02.2024, și în baza dispoziției primarului nr. 459 din 20 noiembrie 2024 privind efectuarea misiunii de audit intern.

Misiunea de audit intern este una de sistem și are scopul de a aduce valoare adăugată și de a îmbunătăți procesul auditat.

Obiectivul principal al acestei misiuni constă în evaluarea în profunzime a sistemelor de conducere și de control intern, cu scopul de a stabili dacă acestea funcționează economic, eficace și eficient, pentru identificarea deficiențelor și formularea de recomandări pentru corectarea acestora.

Obiectivele operaționale pentru dezvoltarea tematicii sub toate aspectele sunt:

- ✓ **Evaluarea conformității:**
Verificarea respectării cadrului normativ aplicabil întreprinderilor municipale, precum și a politicilor și procedurilor interne.
Evaluarea conformității cu standardele Sistemului de Control Intern Managerial.
- ✓ **Identificarea riscurilor:**
Analiza proceselor interne pentru a identifica riscurile majore (financiare, operaționale, juridice etc.).
- ✓ **Analiza structurii organizaționale:**
Verificarea clarității sarcinilor, atribuțiilor și responsabilităților la nivel managerial și operațional.
- ✓ **Performanța și eficiența sistemului de control:**
Evaluarea măsurii în care sistemul de control intern contribuie la realizarea obiectivelor de eficiență, eficacitate și economicitate a resurselor.
- ✓ **Monitorizarea și îmbunătățirea continuă:**
Formularea unor recomandări clare și practice pentru întărirea sistemului de control intern managerial.
Identificarea soluțiilor pentru creșterea transparenței, responsabilității și sustenabilității operațiunilor întreprinderii.

Raportul de audit menționat anterior conține constatări și recomandări care reflectă domeniile ce necesită îmbunătățiri. De asemenea, entitatea dispune de oportunități și potențial de dezvoltare. Au fost identificate aspecte pozitive, însă

au fost și evidențiate anumite curențe, iar înlăturarea acestora va conduce la crearea de plus-valoare pentru entitate.

Auditul a constatat deficiențe/neconformități în activitățile și procedurile incluse în aria de audit, care au afectat semnificativ buna guvernare a patrimoniului public încredințat. Acestea au fost cauzate atât de unele lacune ale sistemului de control intern managerial, cât și de neconformitatea responsabililor din cadrul entității față de cadrul normativ.

Analiza SWOT

Puncte forte:

✓ **Finanțare autonomă:**

Întreprinderea se autofinanțează, fără implicarea fondurilor bugetare, asigurând o gestionare eficientă a resurselor.

✓ **Rol social bine definit:**

Contribuie la bunăstarea comunității prin administrarea piețelor care susțin economia locală.

✓ **Stabilitate financiară relativă:**

Veniturile constante din taxe sunt un punct forte, deși în ultimii 2 ani au existat dificultăți în acoperirea cheltuielilor.

✓ **Acces la resurse locale:**

Beneficiază de terenuri și infrastructură locală, sprijinind activitățile sale economice.

✓ **Reputație publică:**

Întreprinderea se bucură de încrederea și acceptarea publicului datorită contribuției sale la dezvoltarea economică locală.

Puncte sensibile:

✓ **Sistem de control intern insuficient:**

Procedurile nu sunt suficient de documentate și implementate corect, ceea ce poate duce la riscuri de fraudă și neconformități.

✓ **Gestionarea resurselor umane:**

Fluctuația personalului și lipsa acestuia afectează eficiența activităților.

✓ **Dependența de autoritățile locale:**

Deciziile sunt influențate de autoritățile locale, ceea ce poate duce la întârzieri administrative și interferențe politice.

✓ **Resurse financiare limitate:**

Veniturile nu sunt suficiente pentru modernizare sau implementarea de proiecte noi.

✓ **Managementul riscurilor slab:**

Lipsa unui sistem eficient de identificare și gestionare a riscurilor.

✓ **Infrastructură deteriorată:**

Necesitatea reabilitării și modernizării infrastructurii piețelor.

✓ **Pondere ridicată a cheltuielilor fixe:**

Structura de costuri este caracterizată printr-o pondere mare a cheltuielilor fixe, ceea ce limitează flexibilitatea în gestionarea resurselor financiare și adaptarea rapidă la schimbările economice.

Amenințări (factorii externi negativi):

✓ **Concurența magazinelor private:**

Creșterea numărului de magazine private afectează veniturile întreprinderii.

✓ **Schimbări legislative:**

Modificările legislative sau fiscale pot introduce cerințe suplimentare care să îngreuneze activitatea.

✓ **Instabilitate economică:**

Fluctuațiile economice generale pot afecta veniturile din taxe și puterea de cumpărare a clienților.

✓ **Efectele pandemiei:**

Restricțiile sanitare sau alte crize similare pot reduce numărul de comercianți și cumpărători.

✓ **Presiuni din partea comunității:**

Așteptările crescute din partea publicului pot genera tensiuni dacă cerințele de modernizare nu sunt îndeplinite.

✓ **Creșterea costurilor de întreținere:**

Inflația și creșterea prețurilor pentru utilități sau materiale de reparație pot reduce profitabilitatea.

✓ **Schimbările climatice:**

Fenomenele meteorologice extreme pot deteriora infrastructura și afecta activitatea piețelor.

Oportunități (factorii externi pozitivi):

✓ **Accesarea fondurilor europene sau naționale:**

Posibilitatea de a accesa granturi pentru modernizarea infrastructurii și dezvoltarea de proiecte noi.

✓ **Parteneriate public-private:**

Dezvoltarea colaborărilor cu investitori privați pentru modernizare sau extindere.

✓ **Creșterea interesului pentru produsele locale:**

Susținerea producătorilor locali poate atrage mai mulți clienți și comercianți.

✓ **Digitalizarea:**

Implementarea unui sistem digital pentru gestionarea taxelor și închirierilor poate crește eficiența și reduce riscurile de fraudă.

✓ **Educația și formarea personalului:**

Posibilitatea de a accesa programe de formare pentru angajați pentru a reduce fluctuația personalului.

II. INTRODUCERE

2.1 Perioada misiunii de audit intern

Misiunea de audit de sistem „Evaluarea sistemului de control intern managerial al Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” a fost efectuată conform Planului anual al activității de audit intern pentru anul 2024, aprobat prin decizia Consiliului nr. 1/57 din 08.02.2024, și în baza dispoziției primarului nr. 459 din 20 noiembrie 2024 privind efectuarea misiunii de audit intern. Perioada de audit cuprinde intervalul de timp 20.11.2024 – 27.12.2024, perioada auditată 01.01.2022 – 31.12.2023.

2.2 Obiectivele misiunii de audit

Obiectivul principal este evaluarea respectării legislației în vigoare, normelor, reglementărilor și procedurilor ce vizează acest domeniu, precum și furnizarea de consultanță pentru luarea unor decizii echilibrate.

Obiectivele operaționale au fost stabilite pentru a evidenția atât punctele forte, cât și punctele slabe ale procesului, astfel încât să se poată acorda consultanța necesară pentru îmbunătățirea acestuia.

În concluzie, auditul oferă recomandări pentru îmbunătățirea eficienței și eficacității întreprinderii în ansamblu.

2.3 Aria de aplicabilitate

În cadrul verificării procesului operațional, vor fi analizate toate piețele din componența Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți”, precum și activitatea economico-financiară a întreprinderii pentru perioadele 2022 și 2023 (conform SNAI 1110.A1 „Activitatea de audit intern nu trebuie să fie supusă niciunei imixtiuni în stabilirea ariei sale de aplicabilitate, în modul de desfășurare a activității și în comunicarea rezultatelor”).

2.4 Metode și tehnici de audit

Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 153 din 2018, precum și a Normelor Metodologice de Audit Intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 161 din 2020, în conformitate cu prevederile lit. f), j) alin. (1) și alin. (2) ale art. 29 din Legea privind administrarea publică locală nr. 436 din 28.12.2006, lit. d) alin. (2) ale art. 25 din Legea privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23.09.2010, și lit. b), pct. 13 din Ordinul Ministerului Finanțelor privind aprobarea Codului etic al auditorului intern și a Cartei de audit intern nr. 557 din 19.11.2019, precum și pe baza Contractului Colectiv de muncă al Î.M. „Asociația Piețelor din mun. Bălți”.

Metodologia de audit s-a axat pe:

✓ Verificarea înregistrărilor și documentelor din punct de vedere al concordanței acestora cu actele normative interne și externe, precum și evaluarea eficacității activităților de control. Tehnicile de verificare utilizate au fost:

- Comparația – pentru a confirma identitatea unor informații obținute din două sau mai multe surse diferite;
- Examinarea – pentru a urmări, în special, erorile sau iregularitățile.
- ✓ Observarea fizică – care reprezintă probe fizice sub formă de observații și examinări la fața locului.
- ✓ Interviuul – reprezintă informațiile obținute în cadrul interviului, care nu pot servi ca probe sigure dacă nu sunt documentate corespunzător.

2.5 Echipa de audit:

Șeful echipei: șef serviciu audit intern – Ala Cojocari

Membrul echipei: auditor intern – Aliona Grădinaru

2.6 Declarația de asigurare:

Misiunea de audit de sistem „Evaluarea sistemului de control intern managerial al Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” a fost realizată în conformitate cu Standardele Naționale de Audit Intern, Codul de Etică al Auditorului Intern și Carta de Audit Intern.

Procedurile de audit au fost respectate, fiind colectate dovezi suficiente și pertinente pentru a susține corectitudinea concluziilor și pentru a oferi consultanța corespunzătoare, detaliată în prezentul Raport.

De asemenea, pot exista și alte aspecte sau situații care nu sunt incluse în acest raport, deoarece auditul se bazează pe examinări și observații, iar rezultatele auditului pot conține o anumită marjă de incertitudine.

III. CONTEXT ADMINISTRATIV

Î.M. „Asociația piețelor mun. Bălți”, cu fondul statutar în sumă de 135.351 lei, este agent economic cu drepturi de persoană juridică și are ca scop principal realizarea activităților de comercializare a mărfurilor, prestarea de lucrări și servicii contra plată, pentru satisfacerea necesităților la nivel local și obținerea veniturilor din această activitate.

Întreprinderea își desfășoară activitatea antreprenorială pe baza proprietății municipale, transmise acesteia cu drept de gestiune economică:

- ✓ Organizează și atribuie locuri de vânzare, prestează serviciile necesare contra plată agenților economici și persoanelor fizice, indiferent de forma de proprietate;
- ✓ Atribuie locuri de vânzare în piață pentru amplasarea containerelor comerciale, tarabelor, corturilor comerciale, chioșcurilor, pavilioanelor, camerelor individuale de păstrare și altor obiecte comerciale, echipamentelor de comercializare, atât ale proprietății municipale, cât și ale agenților economici, asigurându-le integritatea și serviciul de pază;
- ✓ Efectuează activitățile care se încadrează în prerogativele antreprenoriatului de stat.

Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” este o entitate care are ca scop administrarea și dezvoltarea piețelor publice din municipiul Bălți, oferind servicii comercianților și asigurând infrastructura necesară pentru desfășurarea activităților economice. Structura organizațională a Asociației este formată dintr-un consiliu de administrație, comisie de cenzori, director executiv și personal administrativ care se ocupă cu gestionarea activităților zilnice ale piețelor, precum și cu implementarea strategiilor stabilite de conducerea Asociației.

Întreprinderea Municipală „Asociația Piețelor mun. Bălți” a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției RM la data de 31.03.1994 cu numărul de înregistrare 121020904.

Statutul întreprinderii a fost aprobat prin decizia Consiliului municipal Bălți nr. 16/49 din 21.12.2020.

Fondator al întreprinderii este Consiliul Municipal Bălți.

Bunurile întreprinderii se constituie din bunurile domeniului privat al municipiului Bălți depuse ca aport în capitalul social al întreprinderii și din bunurile obținute ca rezultat al activității desfășurate, care aparțin acesteia cu drept de proprietate.

Bunurile din domeniul public și privat al municipiului Bălți, aflate în administrarea întreprinderii, nu aparțin acesteia cu drept de proprietate. Aceste

bunuri nu pot fi urmărite pentru datoriile întreprinderii, nu pot fi înstrăinate sau supuse executării silite, nici măcar în cazul insolvenței, nu pot constitui obiect al gajului și asupra lor nu se pot constitui garanții reale. De asemenea, nu pot fi dobândite de alte persoane prin uzucapiune sau prin efectul posesiei de bună-credință asupra lor.

Structura organizatorică:

Întreprinderea este condusă de un consiliu de administrație, care este responsabil pentru stabilirea strategiilor și a obiectivelor generale ale organizației. Directorul coordonează implementarea acestora, gestionând echipele operaționale. În cadrul întreprinderii există următoarele funcții cheie:

Departamentul financiar-contabil: Responsabil cu gestionarea veniturilor și cheltuielilor, întocmirea rapoartelor financiare, precum și cu asigurarea conformității cu reglementările fiscale.

Departamentul de administrare a piețelor: Se ocupă de gestionarea piețelor fizice, inclusiv de alocarea locurilor comerciale, întreținerea infrastructurii și asigurarea unui mediu sigur și igienic.

Serviciul de control: Are rolul de a verifica respectarea regulamentelor de utilizare a piețelor, inclusiv condițiile comercianților și respectarea termenelor de plată a taxelor.

Politici și proceduri administrative:

Întreprinderea dispune de un set de proceduri interne care reglementează activitatea zilnică, inclusiv norme pentru închirierea spațiilor comerciale, stabilirea taxelor și colectarea acestora, precum și politici de întreținere a piețelor.

Governanța și managementul:

Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” este guvernată de un consiliu de administrație, care include reprezentanți ai autorităților locale și ai piețelor comerciale. Deși structura de guvernare este bine definită, unele dintre responsabilitățile și fluxurile de comunicare între consiliul de administrație și directorul executiv nu sunt întotdeauna clare. Acest lucru poate genera întârzieri în implementarea deciziilor strategice și poate afecta eficiența managementului piețelor.

În vederea realizării obiectivelor sus-menționate, în componența Î.M. „Asociația piețelor mun. Bălți” intră următoarele piețe:

- ✓ Piața Centrală, str. Libertății, 2;
- ✓ Piața Caraciobanu, str. D. Caraciobanu, 150;
- ✓ Piața Agricolă, str. Kiev, 126 A;
- ✓ Piața Jubileu, str. Calea Ieșilor, 138;
- ✓ Piața Pușkin, str. Pușkin, 32;
- ✓ Piața Gara de Nord, str. Feroviarilor, 18/C.

IV. CONSTATĂRILE ȘI RECOMANDĂRILE DE AUDIT

Întreprinderea audiată dispune de politici contabile aprobate pentru anul 2017. Dar politica de contabilitate este formată conform prevederilor Legii nr.113-XVI din 27.04.2007. Totodată este de menționat că politici de contabilitate corespund cu Standarde Naționale de Contabilitate și parțial corespund cu particularităților specifice activității întreprinderii vizate în acest raport.

Politici contabile sunt aprobate printr-un ordin nr.224 din 31.12.2016 emis de către persoana responsabilă (administratorul întreprinderii [REDACTED] pentru ținerea contabilității și raportarea financiară și se aplică tuturor subdiviziunilor entității, începând cu prima zi a perioadei de gestiune următoarei celei în care politicile contabile au fost aprobate.

Legea nr. 113 din 2019, care reglementează politica contabilă în Republica Moldova, a modificat reglementările anterioare și a stabilit regimul contabilității pentru instituțiile publice. Conform acestei legi, întreprinderile municipale nu mai sunt reglementate de dispozițiile acesteia, ci de alte acte normative aplicabile entităților economice de drept privat.

Constatare:

Situația: În prezent, întreprinderea nu a actualizat politica contabilă în conformitate cu noile reglementări legale și standardele contabile aplicabile. Acest lucru poate duce la nerespectarea normelor legale și la o gestionare ineficientă a contabilității.

Cauza: Schimbările frecvente în reglementările fiscale și contabile impun o revizuire periodică a politicii contabile, iar lipsa unui proces sistematic de actualizare poate crea neconformități.

Efectul: O politică contabilă neactualizată poate duce la erori în întocmirea situațiilor financiare, care nu vor reflecta corect realitatea financiară a întreprinderii, punând astfel în pericol credibilitatea raportărilor financiare și respectarea cerințelor legale.

Recomandare:

Se recomandă ca întreprinderea să revizuiască și să actualizeze politica contabilă, adaptându-se la noile reglementări legale și la standardele contabile aplicabile entităților. În acest proces, trebuie să se ia în considerare particularitățile specifice activității întreprinderii, pentru a asigura o gestionare corectă a contabilității și întocmirea situațiilor financiare, astfel încât acestea să reflecte în mod exact realitatea financiară a întreprinderii.

Conform art. 41 alin. (1) din Legea contabilității nr. 113 din 27.04.2007, entitatea este obligată să organizeze un sistem de control intern. În acest sens, sistemul de control intern este definit ca totalitatea politicilor și procedurilor adoptate de conducerea entității pentru a asigura desfășurarea organizată și eficientă a activității economice, inclusiv respectarea strictă a integrității activelor, prevenirea sau descoperirea fraudei și erorilor, exactitatea și completitudinea înregistrărilor contabile, precum și pregătirea unor informații financiare credibile și acceptabile pentru utilizatorii externi, inclusiv pentru fondator.

Responsabilitatea pentru organizarea și aplicarea sistemului de control intern revine conducătorului întreprinderii, în conformitate cu prevederile art. 41 alin. (1) și art. 13 alin. (1) lit. d) din Legea contabilității nr. 113 din 27.04.2007.

Constatare:

Evaluare: În cadrul Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți”, se observă o lipsă a unui sistem intern adecvat de control, precum și absența politicilor și procedurilor necesare pentru a asigura o organizare și o desfășurare eficientă a activităților economice.

Cauza: Absența unui sistem de control intern bine structurat poate fi rezultatul lipsei unei planificări adecvate, a resurselor insuficiente sau a unei abordări necorespunzătoare în implementarea politicilor și procedurilor necesare.

Efectul: Fără un sistem intern eficient, riscurile de erori, fraude sau gestionare ineficientă a resurselor cresc semnificativ. Aceste deficiențe pot afecta negativ performanța organizațională, pot conduce la pierderi financiare și pot pune în pericol credibilitatea și transparența activității economice.

Recomandare:

Se recomandă ca Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” să dezvolte și să implementeze un sistem de control intern bine definit, care să includă politici și proceduri clare, adaptate specificului activității. Acest sistem va asigura o gestionare mai eficientă, va reduce riscurile de erori și fraudă și va sprijini transparența și performanța organizațională pe termen lung.

Tabelul nr.1

**Analiza economico-financiară a
Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți”**

Informații privind categoriile de venituri pe perioada 2022, 2023

Nr.	Venituri	Anii		Abateri,+/- (mii, lei)	
		2022	2023	lei	%
1	Venituri din vânzarea mărfurilor	313 406	1 525 630	1 212 224	386,8
2	Venituri din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor	15 025 188	14 613 992	-411 196	-2,7
3	Alte venituri din activitatea operațională	8 938 755	9 923 696	984 941	11,0
4	Venituri financiare	35 122	55 544	20 422	58,1
5	Venituri cu active imobilizate și excepționale	5 212	11 018	5 806	111,4
	Total venituri	24 317 683	26129880	1 812 197	7,5

În anul 2023, veniturile din vânzarea mărfurilor au înregistrat o creștere semnificativă de 386,8%, ajungând la 1 522 630 lei față de 31 .406 lei în 2022, cu o abate de 1 212 224 lei. Veniturile din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor au scăzut cu 2,7%, înregistrând o pierdere de 411 196 lei comparativ cu anul anterior. Alte venituri din activitatea operațională au crescut cu 11%, ceea ce a dus la o valoare totală de 9 923 696 lei, cu un spor de 984 941 lei. Veniturile financiare au crescut cu 58,1%, ajungând la 55 544 lei, cu o diferență pozitivă de 20 422 lei. Veniturile cu active imobilizate și excepționale au înregistrat o creștere impresionantă de 111,4%, totalizând 11 018 lei, ceea ce reprezintă o abate de 5 806 lei. În ansamblu, veniturile totale au crescut cu 7,5%, atingând valoarea de 26 129 880 lei, ceea ce reflectă o majorare semnificativă față de anul anterior.

Tabelul nr.2

Informații privind categoriile de cheltuieli pe perioada 2022, 2023

Nr.	Cheltuieli	Anii		Abaterile,+/- (mii, lei)	
		2022	2023	lei	%
1	Costul vânzărilor	14 223 671	16 391 084	1 167 413	8,2
2	Cheltuieli de distribuire	658 022	1 093 729	435 707	66,2
3	Cheltuieli administrative	10 499 248	10 097 429	-401 819	-3,8
4	Alte cheltuieli din	27 987	61 626	33 639	120,2

	activitatea operațională				
5	Cheltuieli aferente ajustărilor de valoare privind investițiile financiare	30 923	55 544	24 634	79,7
6	Cheltuieli aferente ieșirii investițiilor	1 166 860	243 960	-922 900	-79,1
	Total cheltuieli	26 606 711	26 943 385	336 674	1,3

În perioada 2023, costul vânzărilor a înregistrat o creștere de 8,2%, ajungând la 16 391 084 lei, cu un spor de 1 167 413 lei față de 2022. Cheltuielile de distribuție au avut o majorare semnificativă de 66,2%, atingând 1 093 729 lei, ceea ce reprezintă o diferență de 435 707 lei față de anul anterior. Cheltuielile administrative au scăzut cu 3,8%, totalizând 10 097 429 lei, cu o reducere de 401 819 lei față de 2022. Alte cheltuieli din activitatea operațională au crescut cu 120,2%, ajungând la 61 626 lei, ceea ce a dus la o abatere de 33 639 lei. Cheltuielile aferente ajustărilor de valoare privind investițiile financiare au crescut cu 79,7%, ajungând la 55 544 lei, cu o diferență de 24 634 lei. În final, cheltuielile totale au crescut cu 1,3%, atingând 26 943 385 lei, reflectând o majorare moderată față de anul 2022.

Tabelul nr.3
Analiza comparativă privind rezultatul din activitatea economico-financiară la
Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți”

Nr.	Indicatorii	Anii		Abaterile, +/-	
		2022	2023	Lei	%
1	Profit brut (pierdere brută)	1 114 923	748 538	-366 385	-32,9
2	Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	-1 131 579	-580 550	551 029	-
3	Rezultatul: profit financiar	-1162 661	-243 973	918 688	-
4	Rezultatul din operațiuni cu active imobilizante și excepționale	5 212	11 018	5 806	111,4
5	Profit (pierdere) până la impozitare	-2 289 028	-813 505	1 475 523	-
6	Cheltuieli privind impozitul pe venit	0	0	0	0,0

7	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	-2 289 028	-813 505	1 475 523	-
---	---	------------	----------	-----------	---

Pentru anul 2022, Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” a înregistrat un rezultat financiar negativ de -2 289 028 lei, dintre care -1 131 579 lei din activitatea operațională. Astfel, se poate afirma că întreprinderea municipală nu a avut capacitatea financiară necesară pentru a acoperi cheltuielile de bază, din cauza faptului că cheltuielile suportate nu au putut fi acoperite din veniturile obținute. Totodată, se remarcă faptul că, în ultimii doi ani, întreprinderea a generat doar pierderi nete pe parcursul perioadei de gestiune.

În anul 2023, profitul brut a scăzut cu 32,9%, ajungând la 748 538 lei, înregistrând o pierdere de 366 385 lei comparativ cu anul 2022. Rezultatul din activitatea operațională a înregistrat o pierdere semnificativă, dar aceasta s-a redus cu 551 029 lei, ajungând la o pierdere de 580 550 lei. Rezultatul financiar a fost mai favorabil, având o îmbunătățire de 918 688 lei, reducând pierderea de la 1 162 661 lei în 2022 la 243 973 lei în 2023. Rezultatul din operațiuni cu active imobilizate și excepționale a crescut semnificativ cu 111,4%.

În anul 2023 au fost încheiate contracte pentru acordarea serviciilor cu 1593 de arendatori, ceea ce este cu 125 arendatori mai puțin decât numărul de contracte încheiate în anul 2022.

Tabelul nr.4

Piața	Numărul de chiriași în anul 2022	Numărul de chiriași în anul 2023	Deviere
Gara de nord	235	215	-20
Angro	45	41	-4
Caraciobanu	640	599	-41
Centrala	726	682	-44
Jubileu	35	25	-10
Pușkin	37	31	-6
Total	1718	1593	-125

Astfel, suma cheltuielilor întreprinderii pentru anii 2023 a fost calculat în valoare de 27 413,5 mii lei în baza analizei datelor obținute în 2022, ceea ce a condus la o creștere de 20 004,6 mii lei. Motivul creșterii quantumului cheltuielilor întreprinderii depinde de majorarea tarifului pentru serviciile consumate și de modificările legislației, creșterea salariului minim pe țară de la 3 500 lei la 4 000 lei pe lună.

Renumerarea muncii a fost calculată cu respectarea cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real, prevăzut în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM nr.142 din 09.03.2022 și a fost într-o creștere nesemnificativă. Salariul mediu pe întreprindere fiind 6 638,3 lei în anul 2022, iar fondul de salarizare a constituit suma de 8 251,3 mii. Numărul mediu al personalului în perioada de gestiune fiind de 107 persoane, iar în anul 2023 fiind 112 persoane. Salariul mediu în 2023 a fost de 7 118,8 lei, iar fondul de salarizare a fost de 9 019,2 lei.

Totodată, contrar prevederilor art. 106 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și Convenției Colective de muncă nr.17 din 28 februarie 2020 precum și în vederea asigurării evidenței timpului de muncă prestat efectiv de fiecare salariat, a absențelor de la lucru din diferite motive, din încălcările constatate în rezultatul audierii de a modifica modelul Tabelului de evidență existent a timpului de muncă.

Constatare:

Cauza: Absența unui sistem adecvat de monitorizare și înregistrare a timpului de muncă prestat de fiecare salariat și a absențelor acestora, datorită modelului neactualizat al Tabelului de evidență a timpului de muncă, care nu respectă prevederile legale și convențiile colective.

Efectul: Nerespectarea reglementărilor legale privind evidența timpului de muncă și absențelor poate conduce la inexactități în calcularea salariilor, nereguli în raportările legale și riscuri legale pentru întreprindere. De asemenea, aceasta poate afecta drepturile salariaților și poate reduce transparența și corectitudinea procesului de gestionare a resurselor umane.

Recomandare:

Se recomandă ca întreprinderea să modifice modelul Tabelului de evidență a timpului de muncă, astfel încât să fie conform cu prevederile legale și convențiile colective, asigurând o evidență corectă și completă a timpului de muncă prestat și a absențelor. Acest lucru va contribui la respectarea reglementărilor legale, va îmbunătăți transparența și va preveni riscurile legale.

Un aspect important constă în faptul că, în cadrul contractului individual de muncă pentru îndeplinirea unei anumite lucrări (prin cumul), nu sunt specificate orele de muncă, iar salariații respectivi nu sunt înregistrați în Tabelul de pontaj. Prin urmare, nu se cunoaște timpul efectiv lucrat de angajat, iar riscurile specifice lucrării respective nu sunt stipulate. În plus, au fost observate multiple corecturi efectuate cu corectorul în tabele de pontaj și în contractele individuale de muncă precum și în contractele de achiziții, ceea ce ridică semne de întrebare asupra acurateții și valoarea juridică a documentelor.

Este important de menționat că, în mai 2023, în contextul reducerii numărului de posturi, și în conformitate cu articolul 88 din Codul Muncii al Republicii Moldova privind procedura de concediere în cazul lichidării unității sau reducerii numărului de

posturi, au fost desființate contractele de muncă ale mai multor angajați. Totuși, statele de personal nu au fost modificate și aprobate din nou nici de consiliul de administrație, nici de administratorul întreprinderii.

Această situație ridică unele semne de întrebare cu privire la legalitatea și corectitudinea procesului de restructurare desfășurat. Conform legislației, orice modificare semnificativă a structurii de personal ar trebui să fie aprobată de autoritățile competente din cadrul întreprinderii, cum ar fi consiliul de administrație și administratorul întreprinderii.

Acordarea zilelor suplimentare de concediu în condițiile în care profitul întreprinderii pe ultimii doi ani a relevat o valoare negativă semnificativă indică o situație financiară dificilă. Aceasta sugerează că întreprinderea a înregistrat pierderi considerabile în această perioadă și se confruntă cu un flux de numerar insuficient sau cu cheltuieli mai mari decât veniturile. În acest context, este important să se înțeleagă impactul acordării de zile suplimentare de salariu asupra bugetului întreprinderii.

Zile suplimentare de salariu se referă la zile de concediu plătit sau beneficii adiționale acordate angajaților, de obicei în cadrul unui contract colectiv de muncă. Chiar dacă aceste acorduri sunt reglementate prin contractul colectiv și reprezintă o obligație legală sau o practică acceptată în cadrul entității, acordarea de zile suplimentare poate avea un impact semnificativ asupra bugetului întreprinderii, în special atunci când aceasta se confruntă cu pierderi financiare.

Constatare:

Evaluare: Acordarea zilelor suplimentare de concediu în condițiile unei situații financiare dificile, caracterizate printr-un profit negativ pe parcursul ultimilor doi ani, poate genera o presiune suplimentară asupra resurselor financiare ale întreprinderii. Deși acest beneficiu este prevăzut de legislație și poate contribui la satisfacția angajaților, în contextul unei situații economice precare, acest lucru poate agrava mai mult stabilitatea financiară a entității.

Cauza: Acordarea zilelor suplimentare de concediu, în ciuda profitului negativ și a dificultăților financiare, poate fi rezultatul unei lipse de planificare financiară adecvate sau a unei prioritizări insuficiente a resurselor în raport cu necesitățile economice ale întreprinderii.

Efectul: Aceste zile suplimentare de concediu pot duce la o creștere a costurilor salariale și la un impact negativ asupra fluxului de numerar, ceea ce poate agrava situația financiară deja dificilă a întreprinderii. De asemenea, acest lucru poate crea o presiune suplimentară asupra capacității întreprinderii de a-și onora alte obligații financiare, cum ar fi plățile către furnizori sau alte costuri operaționale.

Recomandare:

Se recomandă ca întreprinderea să reevalueze politica de acordare a zilelor suplimentare de concediu în contextul situației sale financiare actuale. Este

important să se ia în considerare ajustarea acestora sau implementarea unor măsuri alternative, care să nu pună în pericol stabilitatea financiară a entității, asigurând, în același timp, respectarea drepturilor angajaților și menținerea unei bune relații de muncă.

Recomandare:

Atragerea atenției sporite a administratorului întreprinderii la organizarea și formalizarea sistemului de control intern managerial.

În conformitate cu SNCI 2 „Funcții, atribuții și sarcini”, se respectă standardul menționat, deoarece entitatea oferă angajaților o descriere clară a atribuțiilor și sarcinilor funcționale. De asemenea, entitatea a elaborat regulamente interne pentru subdiviziuni și fișe ale postului, care indică sarcinile și responsabilitățile fiecărui angajat.

Tabelul nr.5

Dinamica principalilor indicatori financiari pentru 2022-2023 la Î.M. „Asociația piețelor mun. Bălți”

(mii, lei)

№	Denumirea indicatorului	2022	2023	Abaterile,+/-	
				lei	%
1.	Venituri din vânzări	15 338,60	16 139,60	801,00	5,20
	Inclusiv:pe cheltuiala evenimentelor publice	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ponderea fondurilor publice în volumul total.	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Vânzări nete pe angajat	150,40	245,30	94,90	63,10
3.	Costul vânzărilor	14 223,70	15 391,10	1 167,40	8,20
4.	Profit brut (pierdere)	1 114,90	74 853,80	73 738,90	6 613,90
	Cota parte din profit pe cont public	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Alte venituri din activitățile operaționale	8 938,70	9 923,70	985,00	11,00
6.	Cheltuieli de vânzare	658,00	1 093,70	435,70	66,20
7.	Cheltuieli administrative	10 499,20	10 097,40	-401,80	-3,80
8.	Alte cheltuieli operaționale	28,00	61,60	33,60	120,00
9.	Rezultatul activităților operaționale	-1 131,60	-580,60	551,0	-48,70
10.	Rezultatele din alte activități	-1 157,40	-233,00	924,40	0,00

Evaluarea sistemului de control intern managerial al Î.M., „Asociația Piețelor mun. Bălți”

11.	Profit (pierdere) înainte de impozitare	-2 289,00	-813,50	1 475,50	-64,50
12.	Cheltuieli privind impozitul pe venit	0,00	0,00	0,00	0,00
13.	Profitul (pierderea) din perioada de raportarea înainte de impozitare.	-2 289,00	-813,50	1 475,50	-64,50
14.	Rentabilitatea vânzărilor % (norma 20%)	7,30	4,60	-2,70	-37,00
15.	Rentabilitatea economică, % (norma 20-25%)	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	Rata generală de lichiditate (norma 2,0-2,5)	1,34	1,64	0,30	22,40
17.	Rata lichidității absolute (optima 0,2-0,25)	0,13	0,28	0,2	115,40
18.	Rata capitalului propriu (mai mult 0,5/50%)	0,33	0,32	0,0	-3,0
19.	Numărul mediu de angajați, inclusive pentru calculul salariu.	107/102	112/103	0,00	0,00
	· din care *Managementul administrativ al întreprinderii .	20	19	-1,0	-5,0
	· producție personal	82	84	2,0	2,4
20.	Salariu mediu lunar (lei), complet	6 638,30	7 118,30	480,50	7,20
	· din care *Managementul administrativ al întreprinderii.	10 297,10	11 506,60	1 209,50	11,70
	*producție personal	5 745,90	6 126,30	380,40	6,6
21.	Conturi de încasat	1 575,40	1 637,70	62,30	4,0
22.	Creanță	2 530,40	2 208,40	-322,0	-12,7
	Inclusiv bugete de diferite niveluri	1 069,90	491,10	-578,8	-54,1
23.	Cheltuieli	26 606,70	26 943,40	336,7	1,3
	*pentru electricitate	934,30	915,80	-18,5	-2,0
	*pentru căldură				
	*material lubrifiant fierbinte	106,80	98,80	-8,0	-7,5

În perioada 2022-2023, Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” a înregistrat o creștere moderată a veniturilor din vânzări, cu o majorare de 801 mii lei, adică 5,20%, ajungând la 16 139,60 mii lei în 2023. Această creștere a fost acompaniată de o îmbunătățire semnificativă a vânzărilor nete pe angajat, care au crescut cu 63,10% (94,90 lei), reflectând o productivitate mai mare. Costul

vânzărilor a crescut și el cu 8,20% (+1 167,40 mii lei), ceea ce sugerează o creștere a cheltuielilor indirecte necesare activității. Profitul brut a înregistrat o schimbare spectaculoasă, crescând cu 73 738,90 mii lei, ceea ce denotă o performanță mult mai bună în comparativ cu anul precedent.

De asemenea, alte venituri operaționale au avut o creștere de 985,00 mii lei (+11,00%), ceea ce sugerează diversificarea surselor de venit ale întreprinderii. Cheltuielile de vânzare au crescut semnificativ cu 66,20% (+435,70 mii lei), în timp ce cheltuielile administrative au scăzut ușor cu 3,80% (-401,80 mii lei), ceea ce reflectă o gestionare mai eficientă a resurselor. Totodată, alte cheltuieli operaționale au înregistrat o creștere semnificativă de 120%, ceea ce ar putea fi un semnal de atenție asupra unor costuri neprevăzute.

Rezultatul activităților operaționale a fost mai puțin negativ în 2023 față de 2022, cu o pierdere redusă la jumătate, iar rezultatele din alte activități s-au îmbunătățit cu 924,40 mii lei. Pierderea înainte de impozitare s-a micșorat cu 1 475,50 mii lei, indicând o ameliorare a performanței financiare. În ceea ce privește rentabilitatea vânzărilor, aceasta a scăzut de la 7,30% la 4,60%, ceea ce denotă o reducere a eficienței.

Rata generală de lichiditate a crescut cu 0,30 puncte procentuale, iar rata lichidității absolute s-a îmbunătățit semnificativ, cu o creștere de 115,40%. Aceasta sugerează o situație financiară mai solidă și o capacitate mai mare de a acoperi obligațiile curente. Rata capitalului propriu a scăzut ușor, dar nu semnificativ, reflectând stabilitatea financiară a întreprinderii.

Numărul mediu de angajați a crescut ușor, iar salariul mediu lunar a înregistrat o creștere de 7,20%, ceea ce poate indica o îmbunătățire a condițiilor de muncă. În ceea ce privește gestionarea creanțelor, acestea au scăzut cu 12,7%, iar conturile de încasat au crescut cu 4%, ceea ce denotă o ușoară îmbunătățire în gestionarea fluxurilor financiare.

În concluzie, 2023 a fost un an de creștere moderată pentru Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți”, cu îmbunătățiri semnificative în anumite domenii, dar și cu provocări în privința rentabilității vânzărilor și a gestionării costurilor operaționale.

Tabelul nr.6

Tabelul referitor la cheltuielile efectuate de Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” în anul 2022

(mii, lei)

Piața	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Total
Gara de nord	155555	146124	141042	156646	148637	151281	132670	121593	134660	192225	205790	199622	1885845
Angro	230923	217552	216129	223661	238810	237442	245501	398525	221288	223754	228714	227220	2909519
Caraciobanu	845710	826074	821980	860513	856168	850194	832112	826542	823561	833539	840141	866209	10082743
Centrală	82229	82147	76277	73285	73098	73283	74453	74537	75189	81875	84740	101659	952772
Jubileu	60225	60467	58520	63218	65857	64900	56243	58069	55666	65596	66530	71068	746359
Pușkin	591060	692193	727909	652090	766714	605082	661721	2010923	708150	963143	596828	1013317	9989130
Total	1965702	2024557	2041857	2029413	2149284	1982182	2002700	3490189	2018514	2360132	2022743	2479095	26566368

Tabelul nr.7

Tabelul referitor la veniturilor efectuate de Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” în anul 2022

(mii, lei)

Piața	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Total
Gara de nord	108072	333704	251125	238653	235838	233458	238895	240796	235145	234402	238754	233720	2822562
Angro	100800	128348	157234	193371	181522	174944	198727	232949	240557	261571	210611	159090	2240224
Caraciobanu	413951	1017792	741372	733589	745316	731801	719395	719658	718883	723859	704526	717286	8687428
Centrală	54352	53746	59510	59316	59029	58302	56544	56659	59676	59740	60483	65113	702470
Jubileu	7899	27250	25356	20595	21037	21081	21124	18975	20892	19599	17333	52035	273176
Pușkin	429963	1000379	894699	913945	771588	768355	750566	766835	799247	780237	786611	889058	9551483
Total	1115037	2561719	2129296	2159469	2014330	1987941	1985251	2035872	2074400	2079408	2018318	2116302	24277343

În anul 2022, analiza comparativă dintre venituri și cheltuieli pe fiecare piață administrată de Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” relevă o serie de aspecte importante privind eficiența financiară a fiecărei piețe.

1. Piața „Gara de Nord”

Piața „Gara de Nord” a înregistrat cheltuieli de 1 885 845 lei și venituri de 2 822 562 lei. Diferența între venituri și cheltuieli a fost pozitivă, iar piața a generat un surplus de aproximativ 936 717 lei. Deși cheltuielile au fost semnificative, veniturile au depășit considerabil cheltuielile, indicând o performanță financiară pozitivă.

2. Piața „Angro”

Piața „Angro” a avut cheltuieli de 2 909 519 lei și venituri de 2 240 224 lei. În acest caz, cheltuielile au fost mai mari decât veniturile, ceea ce a dus la un deficit de aproximativ 669 295 lei. Această piață a înregistrat o performanță financiară negativă, fiind necesare măsuri pentru reducerea cheltuielilor sau creșterea veniturilor.

3. Piața „Caraciobanu”

Piața „Caraciobanu” a înregistrat cele mai mari cheltuieli, de 10 082 743 lei, și venituri de 8 687 428 lei. Diferența între venituri și cheltuieli este negativă, cu un deficit de 1 395 315 lei. Aceasta sugerează că piața a avut dificultăți financiare în a-și acoperi cheltuielile din venituri, ceea ce ar putea necesita ajustări în planul de gestionare a cheltuielilor.

4. Piața „Centrală”

Piața „Centrală” a avut cheltuieli de 952 772 lei și venituri de 702 470 lei, ceea ce a dus la un deficit de 250 302 lei. Acest deficit sugerează o performanță financiară mai slabă, dar având în vedere că cheltuielile sunt mai mici decât în alte piețe, acest rezultat ar putea fi gestionabil.

5. Piața „Jubileu”

Piața „Jubileu” a avut cheltuieli de 746 359 lei și venituri de 273 176 lei, ceea ce a generat un deficit de 473 183 lei. Acest deficit semnificativ poate indica o problemă de rentabilitate, iar piața ar putea avea nevoie de o analiză aprofundată pentru a găsi soluții de creștere a veniturilor sau reducere a cheltuielilor.

6. Piața „Pușkin”

Piața „Pușkin” a fost cea mai profitabilă piață, având cheltuieli de 9 989 130 lei și venituri de 9 551 483 lei. Deși cheltuielile sunt foarte aproape de venituri, piața a înregistrat un deficit de 437 647 lei. Totuși, comparativ cu alte piețe, deficitul a fost relativ mic, iar piața a contribuit semnificativ la veniturile totale ale Asociației.

Concluzie:

În general, analiza comparativă a veniturilor și cheltuielilor pe fiecare piață arată o diferență semnificativă între performanțele pieșelor. Piața „Caraciobanu” și „Angro” au înregistrat cele mai mari cheltuieli, iar în unele cazuri, aceste cheltuieli au depășit veniturile, ceea ce sugerează o gestionare mai puțin eficientă a resurselor. Piața „Pușkin”, deși a avut cheltuieli mari, a fost aproape de echilibru financiar, în timp ce piețele „Gara de Nord” și „Centrala” au avut un echilibru mai favorabil între venituri și cheltuieli. Piața „Cartierul 8” a fost cea mai puțin rentabilă, necesitând măsuri de îmbunătățire.

Tabelul nr.8

Tabelul referitor la cheltuielile efectuate de Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” în anul 2023

(mii, lei)

Piața	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Total
Gara de nord	184684	178860	195713	279884	285247	261020	132655	125540	137905	121744	128654	126923	2158829
Angro	210876	207208	210901	300623	296397	299502	267706	260098	261677	272494	254851	267865	3110198
Caraciobanu	864984	863019	857948	811363	799495	807872	761066	755875	767895	785203	775184	775447	9625351
Centrală	104244	103793	103492	123257	123125	124206	100588	101435	102456	70854	72087	70446	1199983
Jubileu	72300	71766	72048	99560	100862	98681	67516	68134	65103	43991	46109	46024	852094
Pușkin	712160	890972	853615	600129	1038018	561483	844358	865398	752183	856100	1043039	912611	9930066
Total	2149248	2315618	2293717	2214816	2643144	2152764	2173889	2176480	2087219	2150386	2319924	2199316	26876521

Tabelul nr.9

Tabelul referitor la veniturilor efectuate de Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” în anul 2023

(mii, lei)

Piața	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Total
Gara de nord	213715	306953	286882	279034	273240	277516	282798	285995	262684	289436	282799	283668	3324720
Angro	124994	144551	194854	178323	206159	182231	203839	245089	247099	275380	224916	168398	2395833
Caraciobanu	544520	927834	751879	745209	746965	744514	754129	735422	728282	733574	731793	760156	8904277
Centrală	64345	62953	64187	65955	76948	79933	62424	64413	69419	68316	68193	63900	810986
Jubileu	42434	43826	45633	55890	50779	54402	51957	52904	56932	67819	64200	17602	604378
Pușkin	505385	1076198	871337	865626	833717	810208	810815	825303	810283	834876	827139	951935	10022822
Total	1495393	2562315	2214772	2190037	2187808	2148804	2165962	2209126	2174699	2269401	2199040	2245659	26063016

În anul 2023, Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” a înregistrat o dinamică interesantă între venituri și cheltuieli pe fiecare piață. Comparând aceste două elemente, putem observa diferențe semnificative în performanța financiară a fiecărei piețe, cu unele piețe generând profituri considerabile și altele având dificultăți financiare.

1. Piața „Gara de Nord”

Piața „Gara de Nord” a avut cheltuieli totale de 2 158 829 lei și venituri de 3 324 720 lei. Astfel, veniturile au depășit cheltuielile cu aproximativ 1 165 891 lei, indicând o performanță financiară pozitivă. În mod particular, veniturile au fost constante pe parcursul anului, înregistrând valori semnificative în lunile februarie și octombrie. Piața a reușit să își acopere cheltuielile și să genereze un surplus considerabil.

2. Piața „Angro”

Piața „Angro” a avut cheltuieli de 3 110 198 lei și venituri de 2 395 833 lei, ceea ce a condus la un deficit de aproximativ 714 365 lei. Deși cheltuielile au fost mai mari decât veniturile, piața a înregistrat o ușoară creștere a veniturilor în lunile de vară și toamnă. Totuși, performanța financiară negativă sugerează că există provocări în echilibrarea cheltuielilor și veniturilor.

3. Piața „Caraciobanu”

Piața „Caraciobanu” a avut cele mai mari cheltuieli dintre toate piețele, totalizând 9 625 351 lei, dar și venituri semnificative de 8 904 277 lei. Diferența între cheltuieli și venituri a fost negativă, cu un deficit de aproximativ 721 074 lei. Cu toate acestea, veniturile acestei piețe au fost constante pe parcursul întregului an, iar în lunile de vârf, cum ar fi februarie și octombrie, veniturile au fost semnificative. Această piață a înregistrat un deficit, ceea ce sugerează necesitatea unui management mai eficient al cheltuielilor.

4. Piața „Centrală”

Piața „Centrală” a înregistrat cheltuieli de 1 199 983 lei și venituri de 810 986 lei, ceea ce a dus la un deficit de 389 997 lei. Deși veniturile au fost constante pe parcursul anului, cu o creștere în lunile mai și iunie, diferența negativă între venituri și cheltuieli reflectă o performanță financiară mai slabă. Aceasta poate necesita o revizuire a cheltuielilor și o eventuală creștere a veniturilor.

5. Piața „Jubileu”

Piața „Jubileu” a înregistrat cheltuieli de 852 094 lei și venituri de 604 378 lei, ceea ce a dus la un deficit de 247 716 lei. Această piață a avut venituri constante în prima parte a anului, dar în lunile noiembrie și decembrie, veniturile au scăzut considerabil, ceea ce a contribuit la acest deficit. Performanța financiară negativă sugerează că această piață ar putea necesita o îmbunătățire semnificativă a strategiei de venituri.

6. Piața „Pușkin”

Piața „Pușkin” a înregistrat cheltuieli de 9 930 066 lei și venituri de 10 022 822 lei, ceea ce a dus la un surplus de 92 756 lei. Deși cheltuielile au fost mari, veniturile au fost și mai mari, iar piața a reușit să obțină un mic profit. Acest surplus financiar sugerează o gestionare eficientă a resurselor și o performanță pozitivă în raport cu alte piețe.

Constatare:

În general, „Asociația Piețelor din mun. Bălți” a înregistrat o performanță mixtă în 2023. Piețele „Gara de Nord” și „Pușkin” au generat venituri suficiente pentru a acoperi cheltuielile și chiar au realizat surplusuri semnificative. Pe de altă parte, piețele „Angro”, „Caraciobanu”, „Centrala” au înregistrat deficite financiare, ceea ce sugerează necesitatea unor ajustări în gestionarea cheltuielilor sau în creșterea veniturilor. Performanțele financiare variate reflectă diferențele în gestionarea resurselor și nevoia de îmbunătățiri strategice pentru a maximiza eficiența fiecărei piețe.

Tabelul nr.10

Tabelul referitor la cheltuielile efectuate de Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” pentru 9 luni a anului 2024

Piața	(mii, lei)								
	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie
Gara de nord	155117	142415	154047	148639	157864	149340	147595	140129	156005
Angro	257714	248044	253206	239383	240252	244847	299702	297452	305861
Caraciobanu	767214	766631	777926	784678	790376	787531	769528	767292	787383
Pușkin	97986	98215	78877	94645	94547	89493	125054	123746	126160
Jubileu	60717	59197	59603	89043	88721	89018	92049	91762	91978
Centrală	905089	836342	947512	823903	1152932	867410	930317	728729	756997
Total	2243837	2150844	2271171	2180291	2524692	2227639	2364245	2149110	2224384

Tabelul nr.11

Tabelul referitor la veniturilor efectuate de Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” pentru 9 luni a anului 2024

Piața	(mii, lei)								
	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie
Gara de nord	170785	363711	271918	274555	263145	250195	246048	262604	253407
Angro	117770	163021	212612	206735	190790	183620	224795	274076	262000
Caraciobanu	802715	817393	837211	824181	842214	831101	826514	831410	834473
Pușkin	51327	69951	60216	59344	58246	58438	58503	58438	57367
Jubileu	20722	65232	43386	46703	46973	38072	43197	36496	35425
Centrală	511032	1121816	959965	933726	898989	877856	886013	899504	850664
Total	1674351	2601124	2385308	2345244	2300357	2239282	2285070	2362528	2293336

Cheltuielile pentru primele 9 luni ale anului 2024 (în mii lei)

1. Piața „Gara de Nord”: Total cheltuieli pentru primele 9 luni: 1 351 151 mii lei.

Cheltuielile sunt relativ constante pe parcursul celor 9 luni, cu un ușor vârf în mai (157 864 mii lei) și un minim în august (140 129 mii lei).

2. Piața „Angro”: Total cheltuieli pentru primele 9 luni: 2 386 461 mii lei.

Cheltuielile sunt constante, cu o creștere semnificativă în lunile iulie (299 702 mii lei) și septembrie (305 861 mii lei), ceea ce sugerează un vârf de activitate în aceste luni.

3. Piața „Caraciobanu”: Total cheltuieli pentru primele 9 luni: 6 998 559 mii lei.

Cheltuielile sunt destul de constante și cresc ușor pe parcursul anului, atingând un maxim în mai (790 376 mii lei) și iulie (769 528 mii lei). Aceasta este, de departe, cea mai mare piață în ceea ce privește cheltuielile.

4. Piața „Pușkin”: Total cheltuieli pentru primele 9 luni: 928 723 mii lei.

Cheltuielile sunt semnificativ mai mici decât cele ale altor piețe. Există o creștere semnificativă în iulie (125 054 mii lei), iar lunile cu cheltuieli reduse sunt martie și aprilie.

5. Piața „Jubileu”: Total cheltuieli pentru primele 9 luni: 722 088 mii lei.

Cheltuielile sunt relativ constante pe parcursul anului, cu un vârf în aprilie și mai (88.043 mii lei).

6. Piața „Centrală”: Total cheltuieli pentru primele 9 luni: 7 949 231 mii lei. Cheltuielile pentru Piața Centrală sunt cele mai mari, cu un vârf clar în mai (1 152 932 mii lei) și iunie (867 410 mii lei), ceea ce poate reflecta necesități de întreținere sau de operare în aceste luni.

Veniturile pentru primele 9 luni ale anului 2024 (în mii lei)

1. Piața „Gara de Nord”: Total venituri pentru primele 9 luni: 2 356 368 mii lei. Veniturile sunt destul de fluctuante, cu un maxim în februarie (363 711 mii lei) și un minim în iulie (246 048 mii lei), ceea ce sugerează o vârf de activitate la începutul anului și o scădere în lunile de vară.

2. Piața „Angro”: Total venituri pentru primele 9 luni: 1 835 419 mii lei. Veniturile sunt, de asemenea, fluctuantă, cu un vârf în august (274 076 mii lei) și o scădere semnificativă în mai (190 790 mii lei), ceea ce ar putea reflecta un sezon mai puțin activ.

3. Piața „Caraciobanu”: Total venituri pentru primele 9 luni: 7 447 212 mii lei.

Veniturile pentru Caraciobanu sunt cele mai mari dintre toate piețele, atingând un maxim constant în septembrie (834 473 mii lei) și iunie (831 101 mii lei), ceea ce sugerează o activitate economică puternică pe tot parcursul anului.

4. Piața „Pușkin”: Total venituri pentru primele 9 luni: 531 830 mii lei. Veniturile sunt mult mai mici comparativ cu celelalte piețe, având o ușoară creștere în iulie (58 503 mii lei), iar lunile cu venituri reduse sunt februarie și martie.

5. Piața „Jubileu”: Total venituri pentru primele 9 luni: 376 206 mii lei. Veniturile sunt modeste și fluctuează ușor, cu un vârf în august (43 496 mii lei), iar cele mai mici venituri fiind în ianuarie (20 722 mii lei).

6. Piața „Centrală”: Total venituri pentru primele 9 luni: 7 939 565 mii lei. Veniturile sunt, în general, foarte mari, cu un vârf semnificativ în februarie (1 121 816 mii lei) și martie (959 965 mii lei), ceea ce sugerează un flux continuu și activitate constantă.

Concluzii Generale:

Comparând veniturile și cheltuielile pentru fiecare piață, se poate observa că:

Piața „Caraciobanu” și Piața „Centrală” generează cele mai mari venituri și cheltuieli, iar în ambele cazuri, veniturile sunt suficiente pentru a acoperi cheltuielile, indicând o performanță financiară pozitivă.

Piața „Angro” și Piața „Gara de Nord” au o performanță financiară mai echilibrată, cu venituri care acoperă cheltuielile, dar cu un raport mai scăzut față de piețele de mai mari dimensiuni.

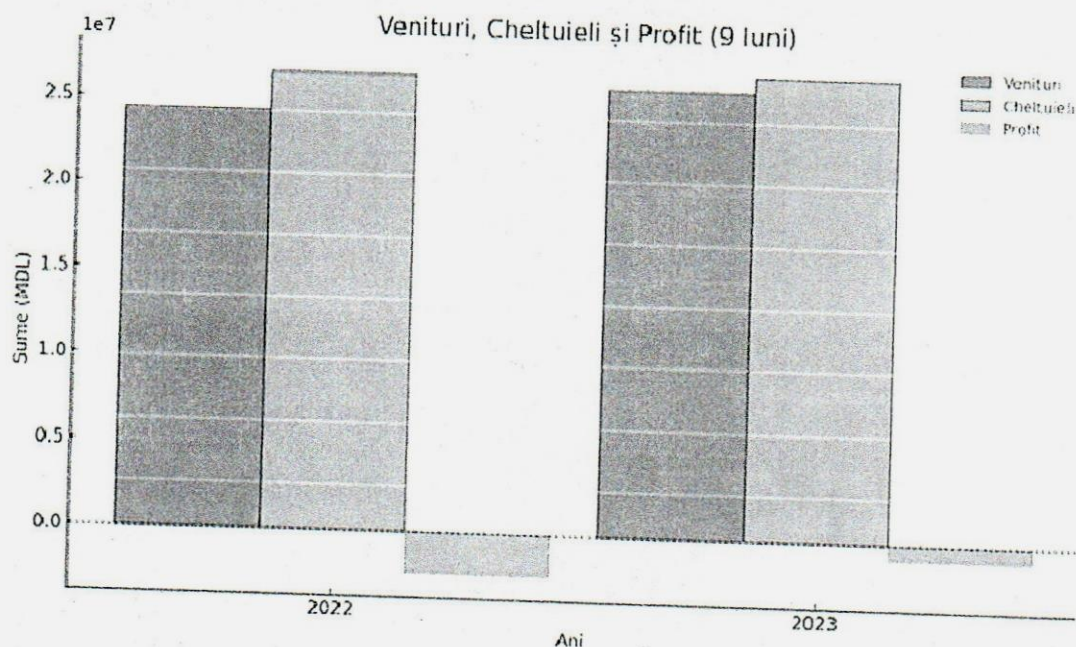
Piața „Pușkin” și Piața „Jubileu” au venituri mai mici comparativ cu cheltuielile, ceea ce poate semnala o necesitate de optimizare a operațiunilor și o gestionare mai eficientă a resurselor pentru a asigura viabilitatea financiară pe termen lung.

În ansamblu, datele din primele 9 luni ale anului 2024 sugerează o gestionare eficientă a piețelor mai mari, dar și o oportunitate de îmbunătățire a performanței financiare în piețele mai mici, pentru a reduce cheltuielile sau a spori veniturile.

Tabelul nr.12
(mii, lei)

Diferența dintre venituri și cheltuieli pentru 9 luni 2024

	Venituri	Cheltuieli	Profit
Anul 2022	24 277 343	26 566 368	-2 289 025
Anul 2023	26 063 016	26 876 521	-813 505
Anul 2024 (9 luni)	20 486 600	20 336 213	150 387

Un aspect important în analiza profitului negativ al entității este impactul tarifelor pentru plata locului de comerț, care au fost stabilite inițial prin decizia

consiliului nr. 3/10 din 03.06.2004. Aceste tarife au rămas în mare parte neschimbate de-a lungul anilor, iar acest lucru reprezintă un factor semnificativ asupra rentabilității entității. În ciuda faptului că prețurile pentru diferite costuri operaționale, cum ar fi energia, paza, salariile, impozitele, serviciile comunale, inflația și altele, au crescut semnificativ în acești ani, tarifele pentru locurile de comerț nu au fost actualizate corespunzător, ceea ce a provocat un dezechilibru între veniturile generate și cheltuielile efectuate.

Factorii relevanți care contribuie la acest aspect includ:

Creșterea costurilor de energie: În perioada 2004-2025, prețurile la energie electrică și gaz au cunoscut creșteri semnificative, ceea ce a influențat în mod direct costurile de operare ale entității. Astfel tarifele pentru locurile de comerț nu au fost ajustate în mod corespunzător pentru a reflecta aceste creșteri, entitatea a ajuns să nu acopere integral aceste cheltuieli suplimentare, ceea ce a condus la un profit negativ.

Mentenanța și infrastructura: Pe măsură ce timpul trece, costurile de întreținere a infrastructurii locului de comerț au crescut. Chiria pentru teren sau pentru spațiile comerciale trebuia să reflecte aceste costuri suplimentare pentru a asigura o funcționare eficientă.

Inflația și modificările economice generale: Inflația generală a afectat toate costurile de operare. Tarifele de închiriere a locurilor de comerț nu sunt indexate la nivelul inflației, entitatea poate observa o presiune financiară semnificativă din cauza diferenței între cheltuielile curente și veniturile obținute.

Creșterea impozitelor și taxelor locale: Impozitele pentru terenuri, clădiri sau activități comerciale sunt majorate, iar tarifele pentru locurile de comerț nu sunt modificate corespunzător, entitatea a ajuns să suporte o povară fiscală mai mare, ceea ce a contribuit la un profit negativ. Astfel, pentru a menține stabilitatea financiară, a fost necesar o reevaluare constantă a tarifelor de închiriere, pentru a ține cont de schimbările fiscale.

Consecințele unui astfel de dezechilibru tarifar:

Profit negativ: Lipsa unei ajustări periodice a tarifelor a dus direct la o scădere a profitabilității și la pierderi financiare.

Dificultăți în susținerea activității comerciale: Dacă veniturile nu acoperă costurile, entitatea poate fi să reducă personalul, să își limiteze activitatea sau chiar să închidă unele locații comerciale.

Recomandare:

Este esențial ca tarifele pentru locurile de comerț să fie revizuite periodic și ajustate în funcție de evoluțiile economice și de creșterile costurilor de operare. Lipsa unei astfel de actualizări poate afecta negativ performanța financiară a entității și poate conduce la un profit negativ.

Ținând cont de tarifele aprobate în anul 2004, ulterior, prin decizia Consiliului nr. 19/66 din 21.12.2015, tarifele au fost modificate, în sensul reducerii acestora cu:

- 20% pentru persoanele cu dizabilități și pensionari;
- 10% pentru toți comercianții care activează pe piețele gestionate de „Asociația Piețelor mun. Bălți”.

Concluzie:

Reducerea tarifelor în 2015, prin decizia Consiliului nr. 19/66, reprezintă o măsură socială care vine în sprijinul persoanelor vulnerabile și a comercianților, dar acest lucru a creat o presiune asupra situației financiare a entității. Impactul acestei măsuri depinde de capacitatea entității de a compensa pierderile de venituri prin creșterea numărului de participanți sau prin eficientizarea costurilor. De asemenea, a fost esențial ca entitatea să monitorizeze constant evoluția financiară și să ajusteze politica tarifară pentru a menține echilibrul între sprijinul social acordat și sustenabilitatea financiară pe termen lung.

Planul de achiziții pentru bunuri, lucrări și servicii publice pentru anul 2022 a fost stabilit la suma de 6 059 410,51 lei, cu modificări ulterioare, prin completarea acestuia cu un nou obiect de achiziție: deschiderea magazinelor alimentare (4 unități), printr-un contract de valoare mică în sumă de 450 000 lei, în lunile septembrie - noiembrie 2022.

Magazinele alimentare necesare pentru deservirea categoriilor de cetățeni social-vulnerabili au fost deschise cu acordul deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 14/35 din 27.09.2022 și al deciziei Consiliului de administrație, înregistrată în procesul-verbal nr. 6 din 16.09.2022. Acestea au fost deschise având în vedere adresarea Î.M. „Asociația Piețelor din mun. Bălți” nr. 319 din 22.09.2022, prin care se solicita acordul prealabil pentru achiziționarea lucrărilor necesare deschiderii magazinelor alimentare destinate categoriilor de cetățeni social-vulnerabili, adresată și înregistrată la Primăria municipiului Bălți sub nr. 03-11/6544 din 23.09.2022.

Tabelul nr.13
(mii, lei)

Magazin nr.1 (Pavilionul Central, str. Libertății, 2)	Lucrări de construcție a magazinului de pe str. Libertății, 2	199 495,47	241 128,80
	Confecționarea mobilierului (rafturi 5 buc.)	27 000,00	
	Banere informaționale și amenajarea interiorului	14 633,33	
Magazin nr.2 (str. Pușkin 32)	Lucrări de construcție a magazinului de pe str. Pușkin, 32	82 362,26	119 245,59
	Confecționarea mobilierului (rafturi 3+3 buc.)	27 075,00	
	Banere informaționale și amenajarea interiorului	9 808,33	
Magazin nr.3 (str. Calea Ieșilor, 138)	Lucrări de construcție a magazinului de pe str. Calea Ieșilor , 138	81 087,78	126 762,77
	Confecționarea mobilierului (rafturi 8 buc.)	35 866,66	
	Banere informaționale și amenajarea interiorului	9 808,33	
Magazin nr.4 (str. Feroviarilor,18/C)	Lucrări de construcție a magazinului de pe str. Feroviarilor , 18/C	199 934,48	219 201,14
	Confecționarea mobilierului (rafturi 8 buc.)	17 933,33	
	Banere informaționale și amenajarea interiorului	1 333,33	
Total cu TVA (pentru cele 4 mag.)		706 338, 30	

Pe parcursul implementării proiectului, au apărut costuri suplimentare neprevăzute inițial. De exemplu, lucrările de construcție, confecționarea mobilierului și amenajările interioare care au necesitat mai multe resurse sau soluții tehnice suplimentare. Modificările de proiect și extinderea acestuia au dus la creșterea costurilor față de estimările inițiale.

În ciuda cheltuielilor suplimentare, proiectul nu a reușit să facă economii acolo unde ar fi fost posibil. De exemplu, licitațiile ar fi putut să fie mai eficiente sau anumite lucrări ar fi putut fi realizate cu costuri mai mici decât estimările inițiale. Totuși, dacă acest lucru nu s-a întâmplat, depășirea bugetului putea fi văzută ca un semn că proiectul a fost gestionat sub standardele așteptate.

Constatare:

Evaluare: Depășirea bugetului alocat pentru deschiderea magazinelor alimentare destinate cetățenilor social-vulnerabili indică o posibilă gestionare inefficientă a resurselor financiare și ridică întrebări privind responsabilitatea celor implicați în procesul de achiziții și alocare a fondurilor. Aceasta sugerează o lipsă de precizie în estimările financiare inițiale și o monitorizare insuficientă a cheltuielilor pe parcursul implementării proiectului.

Cauza: Depășirea bugetului poate fi cauzată de estimări financiare inițiale insuficient de detaliate, de o planificare slabă sau de faptul că nu au fost prevăzute eventuale costuri suplimentare neplanificate. De asemenea, gestionarea defectuoasă a fondurilor și lipsa unui control financiar strict pe parcursul implementării proiectului pot fi factori contribuabili.

Efectul: Depășirea bugetului poate afecta negativ stabilitatea financiară a întreprinderii sau a instituției, punând presiune pe resursele disponibile pentru alte proiecte sau activități. De asemenea, aceasta poate conduce la o pierdere de încredere din partea autorităților sau a beneficiarilor proiectului, iar responsabilitatea financiară a celor implicați poate fi pusă sub semnul întrebării.

Recomandare:

În urma analizei cheltuielilor și a depășirii bugetului alocat, recomandăm implementarea unui sistem mai riguros de planificare și control financiar, care să includă estimări detaliate și realiste ale costurilor. Este esențial ca toate aspectele proiectului să fie luate în considerare, inclusiv posibilele costuri suplimentare neprevăzute, pentru a evita astfel de depășiri de buget. De asemenea, se impune monitorizarea continuă a cheltuielilor și alocarea unor fonduri de rezervă pentru eventuale ajustări, pentru a asigura o gestionare responsabilă a resurselor financiare.

În timpul monitorizării magazinelor sociale, este necesar să existe o monitorizare continuă a cheltuielilor, astfel încât orice depășire de costuri să fie

identificată rapid și să se ia măsuri corective imediate iar în cazul în care acestea duc la creșterea cheltuielilor, ar trebui să existe o revizuire mai atentă a deciziilor luate de către autoritățile competente, pentru a asigura o justificare adecvată a cheltuielilor suplimentare.

În conformitate cu SNAI 9 „Managementul riscurilor”, standardul menționat nu a fost respectat. Entitatea nu a evaluat expunerea la riscuri generate de posibile evenimente viitoare, nu a determinat nivelul acceptabil al riscurilor reziduale și nu a asigurat menținerea acestora în limitele nivelului de toleranță. Managerul entității ar fi trebuit să asigure elaborarea unei strategii de management al riscurilor, în baza căreia să identifice, să înregistreze, să evalueze, să controleze și să monitorizeze riscurile.

Tabelul nr.14

Veniturile și cheltuielile magazinelor sociale pentru anul 2023

Denumirea	Suma
Venituri din vânzări fără TVA	1 505 418
Cheltuieli totale	2 197 497
Inclusiv:	
Costul vânzărilor	1 505 418
Renunerația muncii	464 022
Fondul social	111 365
Energia electrică	65 110
Conținut	6 025
Amortizarea activelor pe termen lung	11 076
Taxa de piață	3 506
Cheltuieli de transport	8 563
Servicii bancare	16 532
Taxa de amenajare a teritoriului	600
Taxa pentru amplasarea obiectelor comerciale	3 780
Altele	1 500
PROFIT(PIERDERI)	-692 079

În anul 2023, magazinele sociale au înregistrat un deficit semnificativ, cu pierderi de 692 079 mii lei, având în vedere că cheltuielile totale (2 197 497 mii lei) au depășit veniturile din vânzări (1 505 418 mii lei). Cea mai mare parte a cheltuielilor a fost reprezentată de costul vânzărilor, care a fost echivalent cu veniturile din vânzări, ceea ce sugerează un marja de profit zero pe produsele vândute. În plus, cheltuielile semnificative pentru renunerațiile muncii (464 022 mii lei) și fondul social (111 365 mii lei) au contribuit la această pierdere.

Aceasta indică necesitatea unui management mai eficient al costurilor și al optimizării proceselor pentru a asigura sustenabilitatea financiară a magazinelor sociale în viitor.

Constatare:

Evaluare: Aceste aspecte sugerează o gestionare inefficientă a costurilor și necesitatea unei optimizări a proceselor pentru a asigura sustenabilitatea financiară a magazinelor sociale pe termen lung.

Cauza: Cauzele deficitului financiar pot include un management inefficient al costurilor de operare, în special costurile de vânzare și cheltuielile administrative ridicate, precum și lipsa unei strategii clare de optimizare a resurselor. De asemenea, cheltuielile semnificative pentru salarii și fondul social, în contextul unui venit limitat, au pus o presiune suplimentară asupra rezultatelor financiare ale magazinelor.

Efectul: Pierderea financiară semnificativă poate afecta sustenabilitatea pe termen lung a magazinelor sociale, punând în pericol continuarea activității acestora și capacitatea lor de a sprijini cetățenii social-vulnerabili. În plus, managementul inefficient al costurilor poate duce la o pierdere de încredere din partea autorităților și a beneficiarilor, afectând credibilitatea instituțională.

Recomandare:

Se recomandă ca entitatea publică responsabilă de gestionarea magazinelor sociale să adopte o abordare mai riguroasă în managementul costurilor, prin implementarea unui plan de optimizare a proceselor și reducerea cheltuielilor operaționale. De asemenea, având în vedere riscurile instituționale implicate în gestionarea unor activități vulnerabile, este esențial ca entitatea să implementeze planuri de integritate aprobate, care să reducă factorii favorizanți ai corupției și să asigure transparența și eficiența în utilizarea resurselor financiare. Aceste măsuri vor contribui la îmbunătățirea sustenabilității financiare și la asigurarea unei gestionări responsabile a fondurilor publice.

Recomandare:

Monitorizarea debitorilor în legătură cu datoriile existente, pentru a reacționa prompt în vederea recuperării restanțelor și pentru a nu permite înaintarea tardivă a notificării prealabile și a cererii de chemare în judecată. Efectuarea analizei acestor datorii trimestrial, pe baza listei prezentate de Secția Contabilitate.

Constatare:

În urma verificării efectuate, auditul a constatat că entitatea supusă auditării nu are descrise riscurile activității întreprinderii, ceea ce poate afecta buna funcționare a lor și prestarea calitativă a serviciilor.

Este imperativ de menționat acordarea ajutoarelor filantropice din sursele proprii ale întreprinderii, obținute în urma activității economico-financiare, în baza punctului 48, subpunctul (20) din Statutul Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți”, în anul 2022, în sumă de 118 298,43 lei.

Motivele acordării acestor ajutoare au fost următoarele:

- ✓ Serviciile de deservire a delegațiilor cu ocazia activităților consacrate Zilei Orașului Bălți;
- ✓ Organizarea și desfășurarea Școlii Securității pentru copii;
- ✓ Sprijin pentru familiile aflate în dificultăți financiare;
- ✓ Organizarea și desfășurarea programului festiv dedicat Zilei Ocrotirii Copilului;
- ✓ Organizarea și desfășurarea activităților culturale cu ocazia sărbătorii profesionale Ziua Lucrătorului din Domeniul Învățământului.
- ✓ Celebrarea Zilei Mondiale a Donatorilor de Sînge.

În anul 2023, au fost acordate ajutoare filantropice în valoare totală de 65 797 78 lei. Acestea au fost distribuite în conformitate cu decizia Consiliului de Administrație al întreprinderii și solicitarea Primăriei municipiului Bălți, în baza Legii nr. 1420 din 31.10.2002 privind filantropia și sponsorizarea, precum și a Legii nr. 246 din 23.11.2017 privind întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

RECOMANDĂRI DE AUDIT

Identificarea rezervelor de optimizare a cheltuielilor și de sporire a veniturilor întreprinderii

Este esențial să se efectueze o analiză detaliată a structurii de costuri ale întreprinderii pentru a identifica zonele unde cheltuielile pot fi reduse fără a afecta calitatea serviciilor sau producției. Aceasta include eficientizarea proceselor interne, renegocierea contractelor cu furnizorii, reducerea riscurilor de ineficiență operațională și utilizarea tehnologiilor pentru a automatiza sau îmbunătăți fluxurile de lucru. În paralel, pentru sporirea veniturilor, trebuie explorate noi surse de venit, precum diversificarea portofoliului de produse sau servicii, atragerea de noi clienți și dezvoltarea unor strategii de fidelizare a acestora.

Elaborarea metodologiei de calcul a tarifelor la serviciile prestate

Crearea unei metodologii clare și transparente de calcul al tarifelor este crucială pentru asigurarea unui raport corect între costurile de producție și veniturile obținute. Această metodologie trebuie să fie bazată pe analize financiare riguroase, care să includă toate costurile indirecte și directe asociate serviciilor prestate, precum și un coeficient de rentabilitate. De asemenea, este important ca tarifele să fie competitive pe piață, dar și să reflecte valoarea adăugată a serviciilor oferite, ținând cont de cerințele și așteptările clienților.

Implementarea proceselor de management al riscurilor, inclusiv elaborarea registrului de riscuri și actualizarea acestuia permanent

Un sistem eficient de management al riscurilor presupune identificarea, evaluarea și monitorizarea constantă a riscurilor ce pot afecta activitatea întreprinderii. Crearea unui registru de riscuri va permite centralizarea și evaluarea acestora, iar actualizarea periodică a acestuia este esențială pentru adaptarea la schimbările din mediul extern și intern. În plus, trebuie implementate măsuri de prevenire și mitigare a riscurilor, inclusiv planuri de contingență pentru situațiile neprevăzute.

Implementarea proceselor de management al riscurilor, inclusiv elaborarea registrului de riscuri și actualizarea acestuia permanent

O gestionare eficientă a fluxurilor financiare ale întreprinderii presupune monitorizarea constantă a creanțelor și datoriilor, asigurându-se că plățile se efectuează la timp și că orice întârziere în încasarea creanțelor este tratată prompt. Implementarea unui sistem de urmărire a plăților și renegocierea termenilor de plată cu clienții sau furnizorii pot contribui semnificativ la îmbunătățirea fluxului de numerar. De asemenea, este recomandat să se adopte politici stricte de colectare a creanțelor, inclusiv măsuri legale, în caz de neplată prelungită.

Revizuirea tarifelor la serviciile prestate și solicitarea de majorare a acestora în concordanță cu rata inflației din anul anterior

Într-o perioadă de inflație, este important ca tarifele serviciilor prestate să fie ajustate corespunzător pentru a reflecta creșterea costurilor de producție și operare. Aceasta poate include nu doar ajustarea tarifului în funcție de rata inflației, ci și o evaluare a cerințelor pieței, pentru a asigura că majorările de preț nu vor duce la pierderea clienților. Solicitarea de majorare a tarifelor trebuie argumentată pe baza unei analize financiare, demonstrând impactul inflației asupra costurilor întreprinderii și justificând necesitatea ajustării tarifelor.

V. CONCLUZIE ȘI OPINIA GENERALĂ

Am realizat misiunea de audit în conformitate cu Standardele Naționale de Audit Intern. Suntem independenți față de entitatea auditată, în conformitate cu cerințele relevante de etică profesională. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

Suntem independenți față de întreprindere, conform cerințelor de etică profesională aplicabile pentru auditul situațiilor financiare din Republica Moldova, și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități de etică profesională, conform acestor cerințe. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră, cu rezerve.

Șeful echipei de audit intern

[Redacted]

Ala COJOCARI

Auditor intern

[Redacted]

Aliona GRĂDINARU

Administratorul

Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți”

[Redacted]

Curie VLAS

Contabil șef

[Redacted]

Lilia RUSU

DISPOZIȚIA PRIMARULUI
РАСПОРЯЖЕНИЕ ПРИМАРА

№ 459
20. 11. 2024

Cu privire la efectuarea
misiunii de audit intern

În conformitate cu prevederile lit. f), j) alin. (1), alin. (2), art. 29 din Legea privind administrarea publică locală nr.436 din 28.12.2006, lit. d) alin. 2, art. 25 din Legea privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23.09.2010, lit. b), pct. 13 din Ordinul Ministerului Finanțelor cu privire la aprobarea Codului etic al auditorului intern și a Cartei de audit intern nr. 557 din 19.11.2019, conform deciziei Consiliului mun. Bălți nr.1/57 din 08.02.2024,-

1. Se inițiază efectuarea misiunii de audit intern cu titlul „Evaluarea sistemului de control intern managerial al întreprinderii municipale „Asociația Piețelor mun. Bălți””.
2. Se stabilește desfășurarea misiunii în perioada 19.11.2024 - 27.12.2024 cu aria de aplicabilitate asupra activității economico-financiare pentru perioada 2022, 2023.
3. Misiunea de audit intern va fi efectuată de echipa auditorilor, condusă de șeful de echipă:
Ala Cojocari - șef serviciu audit intern;
Aliona Grădinaru – auditor intern.
4. Întreprinderea Municipală „Asociația Piețelor mun. Bălți”, va coopera activ cu auditorul intern și va asigura accesul liber la bunurile, persoanele, informațiile, inclusiv în format electronic, necesare realizării misiunilor de audit intern.
5. Proiectul raportului de audit intern cu rezultate va fi prezentat către administratorul Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” până la data de 24.11.2024.
6. Proiectul raportului final de audit intern cu rezultatele obținute, va fi prezentat administratorului Î.M. „Asociația Piețelor mun. Bălți” la data de 27.12.2024.
7. Controlul privind executarea în termenele stabilite a misiunilor și respectarea Standardelor naționale de audit intern, precum și a Codului etic al auditorului intern, se pune în sarcina dnei Ala Cojocari, șef serviciu audit intern.
8. Îmi asum controlul asupra executării prezentei dispoziții.

Primar al mun. Bălți

Alexandr PETKOV

Coordonat:

Șef serviciu audit intern

Ala Cojocari

Șef direcție juridică

Vitalie Balan

19.11.24

